

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1721

av Gunilla Nordgren och Ulf Berg (båda M)

Översyn av avfallsskattelagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av avfallsskattelagen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

När avfallsskatten infördes år 2000 var syftet att minska mängden avfall som deponeras till förmån för materialåtervinning, alternativt energiutvinning.

Idag kan man konstatera att skatten som den är utformad i dag har en bromsande effekt på en ny bransch som skulle kunna etableras till följd av teknikutveckling och den forskning som har påvisat potentialen av det material som ligger lagrat i deponier.

Under 2000-talet skärptes miljöreglerna för deponier, vilket innebar att många deponier fick stänga. Det finns därför i dag många nedlagda deponier i Sverige som inte är miljösäkrade och som innehåller avfall som inte har varit föremål för beskattning.

Dessa deponier kan innehålla material som i dag har ett värde ur återvinningssynpunkt då teknikutvecklingen har skapat möjligheter att exempelvis återvinna mer metall och mer plast m.m. ur deponerat material.

Deponierna innehåller stora mängder brännbart material som efter utsortering kan förbrännas och generera energi och fjärrvärme och mark skulle kunna frigöras som kan nyttjas för annan verksamhet eller ny deponering.

Idag är det svårt att finna lämpliga markområden för etablering av nya deponier.

Avfallsskattelagens regler innebär att avdrag inte medges för tidigare obeskattat avfall (dvs. avfall som deponerats före lagens införande) som förs ut från en deponi. Samtidigt gäller att om avfall förs ut från en deponi för att genomgå en återvinningsprocess så ska det restavfall som återstår efter återvinning beskattas

eftersom det förs tillbaka till deponin. Lagen som den nu är utformad ger konsekvensen att återvinning av material ur äldre deponier motverkas av skattereglernas utformning.

Avfallsskatten motverkar alltså i sin nuvarande form sitt eget syfte, nämligen att styra mot minskad deponering, och därmed mindre miljöpåverkan.

Vid införandet av avfallsskatten uttalades att syftet med skatten var att göra återanvändning, återvinning och andra behandlingsmetoder lönsamma. Att skapa incitament som bidrar till att redan deponerat material återvinns ligger därför i linje med lagens ursprungliga syfte. Lagstiftningens nuvarande utformning kan således förhindra att stora mängder nedgrävt material nyttjas som återvunnen resurs.

En regeljustering innebärande att återförande av restmaterial till deponi efter deponiåtervinning undantas från beskattning skulle medföra flera fördelar såsom ökad resurshushållning samt främjande av miljömålen, och det skulle dessutom medföra mindre klimatpåverkan då återvinning av främst metaller är mindre energikrävande än att framställa nytt från jungfruliga råvaror.

Deponiåtervinning har även en positiv effekt på miljömålet ”En giftfri miljö” och medför minskad försurning och övergödning då äldre deponier kan miljösäkras i samband med deponiåtervinningsprojekt, exempelvis modern bottentätning.

Regeringen bör göra en översyn av avfallsskattelagen för att kunna komplettera lagen så att den medger att avfall som återdeponeras efter deponiåtervinning kan undantas från avfallsskatt.

Gunilla Nordgren (M)

Ulf Berg (M)